

TOMASZ NOCŃ

Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Teologiczny**POWOŁANIA KAPŁAŃSKIE
W PARAFII ŚCIĘCIA ŚWIĘTEGO JANA CHRZCICIELA
W RUDZIE ŚLĄSKIEJ-GODULI W LATACH 1888–1958**

Teren parafii Ścięcia Świętego Jana Chrzciciela w Rudzie Śląskiej Goduli został wydzielony z terenu parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bytomiu w 1866 r.¹ Konsekracja kościoła parafialnego, ufundowanego przez hrabiostwo Schaffgostchów, odbyła się 14 listopada 1871 r. pod przewodnictwem ks. kanonika Michała Kani². Pierwszym duszpasterzem w Goduli został ks. Fryderyk Hofrichter³. Wraz z rozwojem życia religijno-społecznego w Goduli młodzi mężczyźni rozpoczęli rozeznawać we wspólnocie rodzinnej i parafialnej powołanie do kapłaństwa. Następnie przełożeni, odpowiedzialni za ich przygotowanie, weryfikowali autentyczność powołania. W efekcie młodzi mężczyźni byli włączani do stanu duchownego⁴.

Katalog Archidiecezji Katowickiej 1995 podaje, iż pierwszym kapłanem pochodzącym z parafii Ścięcia Świętego Jana Chrzciciela w Rudzie Śląskiej Goduli jest ks. Andrzej Krzymyczek MIC⁵, wyświęcony w 1957 r.⁶ Tę samą informację znajdujemy w pracy zatytułowanej *Dzieje parafii Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Rudzie Śląskiej Goduli (1871–1996)*⁷ oraz na stronie internetowej parafii⁸.

¹ I. Twardoch, *Z dziejów rodu Schaffgotschów*, Ruda Śląska 1999, s. 91.

² Zob. tamże, s. 93; Archiwum Parafii Ścięcia Świętego Jana Chrzciciela w Rudzie Śląskiej Goduli [dalej: APG], Zespół Kronik Parafialnych [dalej: ZKP], *Kronika parafialna*, t. 1, rps, nlb, sygn. KP/1.

³ Ks. Fryderyk Hofrichter – urodzony 28 VI 1830 r. w Velkých Hořicích, wyświęcony 28 VI 1856 r. we Wrocławiu, zmarł 25 III 1901 r. w Goduli – *Katalog duchowieństwa diecezjalnego i zakonnego na podstawie ksiąg święceń biskupów wrocławskich 1811-1916. Catalogus cleri saecularis regularisque in libris ordinationum episcoporum Wratislaviensium occurrentis 1811-1916*, oprac. S. Juceczka, H. Gerlic, Wrocław 2019, nr 1243, s. 40, 126; APG, ZKP, *Kronika parafialna*, t. 1.

⁴ J. Baniak, *Powołania do kapłaństwa i życia zakonnego w Polsce w latach 1900–2010. Studium socjologiczne*, Poznań 2012, s. 34.

⁵ MIC – *Congregatio Clericorum Marianorum ab Immaculata Conceptionis Beatissimae Virginis Mariae*, Zgromadzenie Księży Marianów Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, marianie.

⁶ *Katalog Archidiecezji Katowickiej 1995*, Katowice 1995, s. 376.

⁷ Biblioteka Teologiczna – Oddział Specjalistyczny Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, H. Jęczmionka, *Dzieje parafii Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Rudzie Śląskiej Goduli (1871-1996)*, Lublin 2001, mps, sygn. WSSD/A: 01799, s. 93.

⁸ *Pochodzący z naszej parafii*, http://www.jch-godula.katowice.opoka.org.pl/index.php?id=_texty/_ksieza/pochodzący_z_parafii-accordion [dostęp: 19 III 2021].

Analiza zapisków umieszczonych w *Kronice parafialnej* oraz innych archiwaliów pokazuje jednak, że do 1958 r. wyświęconych zostało dziesięciu kapłanów związanych z Godulą. Trudno jest dziś ustalić, dlaczego inni kapłani urodzeni bądź wychowani w Goduli i tam przeżywający swoje prymicje nie zostali uwzględnieni w spisie kapłanów pochodzących z godulskiej parafii.

Pierwszym kapłanem pochodzącym z Goduli był ks. Karol Kauder⁹. Urodził się 18 stycznia 1865 r. w Goduli. Po zakończeniu formacji przygotowującej do kapłaństwa przyjął święcenia z rąk bp. Georga Koppa 23 czerwca 1888 r. w kościele pw. Świętego Krzyża we Wrocławiu¹⁰. Prymicje ks. Karola w 1888 r.¹¹ były pierwszymi w historii młodej wówczas parafii. Po święceniach został skierowany jako wikariusz do parafii Świętej Agnieszki w Toszku (niem. Tost)¹², gdzie pracował przez sześć lat. Drugą placówką duszpasterską ks. Kaudera była parafia Wszystkich Świętych w Nowym Browińcu (niem. Deutsch Probnitz), gdzie od 1894 r. był proboszczem¹³. Urząd ten pełnił zaledwie dwa lata. Zmarł 30 marca 1896 r.¹⁴, niespełna osiem lat po przyjęciu święceń. Na ścianie kościoła parafialnego znajduje się epitafium, sporządzone w języku łacińskim, upamiętniające ks. proboszcza Karola Kaudera.

Drugie kapłańskie powołanie kształtowało się w czasach trzeciego proboszcza w Goduli – ks. Franciszka Strzyża¹⁵. Rok po utworzeniu diecezji katowickiej wyświęcony został o. dr Wilhelm Toborek O. Poen¹⁶. Było to pierwsze powołanie zakonne z parafii. Zakon Pokutników Jezusa Nazareńskiego swoimi początkami sięgał XVIII w. Założycielem zgromadzenia był Juan Alfonso Varela de Losada y Samosa. Nazaretanie żyli według surowych reguł, stosując szczególnie praktyki pokutne. Surowe zasady życia miały być formą prześlągania Boga za zło i grzech obecne na świecie. Bracia noszący brązowe habity swoją siedzibę posiadali przy nieistniejącym już dziś kościele Santa Maria in Macello Martyrum w Rzymie. Zakon nazaretanów działał na terenie Europy do 1935 r. Wówczas został rozwiązany przez papieża Piusa XI, a jego członkowie otrzymali prawo inkardynacji do innych zgromadzeń i diecezji¹⁷. Wilhelm Toborek przyszedł na świat 12 marca 1900 r. Pociągnięty do całkowitego oddania się Bogu przyjął święcenia kapłańskie

⁹ APG, Zespół Akt Personalnych [dalej: ZAP], Akta ks. Józefa Szuberta, *Kronika parafii Godula*, mps, sygn. PR/5.

¹⁰ *Katalog duchowieństwa...*, nr 1474, s. 47, 134.

¹¹ APG, ZAP, Akta ks. Józefa Szuberta, *Kronika parafii Godula*, mps, sygn. PR/5.

¹² *Schematismus des Bisthums Breslau und seines Delegatur Bezirks für das Jahr 1891* [dalej: SBB], Breslau 1891, s. 185.

¹³ SBB 1895, s. 126.

¹⁴ SBB 1897, s. 187.

¹⁵ Ks. Franciszek Strzyż – urodzony 4 X 1876 r. w Żyrowej, wyświęcony 23 VI 1902 r. we Wrocławiu, kuratus w Goduli w latach 1910–1925, proboszcz w Goduli w latach 1925–1942, wikariusz generalny diecezji katowickiej w latach 1940–1942, zmarł 3 VI 1942 r. w Goduli – Strzyż (*Strzyż Franciszek (1876-1942)*), w: *Słownik biograficzny duchowieństwa (archi)diecezji katowickiej 1922-2008*, red. J. Myszor, Katowice 2009, s. 384-385.

¹⁶ O. Poen – *Ordo Poenitentium a Iesu Nazareno*, Zakon Pokutników Jezusa Nazareńskiego, nazaretanie.

¹⁷ Zob. *Ordine dei Frati penitenti di Gesù Nazareno*, https://it.wikipedia.org/wiki/Ordine_dei_Frati_penitenti_di_Gesù_Nazareno [dostęp: 21 III 2021]; *Freres Penitents de Jesús Natzarè*, https://ca.wikipedia.org/wiki/Freres_Penitents_de_Jesús_Natzarè [dostęp: 21 III 2021]; G. Capparoni, *Raccolta degli ordini religiosi che esistono nella città di Roma*, Roma 1826, nlb, <https://books.google.pl/books?id=36AIAQAAIAAJ&hl=pl&pg=PP1#v=onepage&q&f=true> [dostęp: 21 III 2021].

w 1926 r. w Rzymie¹⁸. Ks. Franciszek Strzyż towarzyszył młodemu kapłanowi podczas prymicji, które odbyły się w kościele parafialnym 24 sierpnia 1926 r.¹⁹ O. Wilhelm po rozwiązaniu zgromadzenia nazaretanów przebywał w Goduli od 14 do 24 września 1935 r.²⁰ Zmarł 29 kwietnia 1936 r. i został pochowany w Kłodzku²¹, gdzie obecnie znajduje się jego grób²².

Kolejni wychowankowie ks. Franciszka Strzyża zostali wyświęceni dla diecezji katowickiej. Ks. Gerard Mainka urodził się 2 sierpnia 1908 r. w Chebziu, należącym terytorialnie do parafii w Goduli. Dzieciństwo spędził na Śląsku Opolskim, gdzie w Gogolinie i Opolu uczęszczał do szkoły elementarnej i gimnazjum. Następnie przez dwa lata pracował w Dyrekcji Kopalń Księcia Pszczyńskiego w Katowicach. W październiku 1925 r. rozpoczął naukę w Gimnazjum Księży Misjonarzy Świętej Rodziny w Kazimierzu Biskupim. W grudniu 1929 r. przeniósł się do Komunalnego Gimnazjum Koedukacyjnego w Nowym Bytomiu. Egzamin dojrzałości zdał w lipcu 1931 r.²³ Studiował teologię na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego i był alumnem Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie²⁴. W 1935 r. uczestniczył w kursach: Akcji Katolickiej w Załęskiej Hałdzie i liturgicznym w Katowicach. Świecenia kapłańskie przyjął z rąk biskupa Stanisława Adamskiego 28 czerwca 1936 r. w Katowicach²⁵. Ks. Gerard swoją kapłańską drogę rozpoczął od posługi w sąsiedniej Parafii Świętego Józefa w Rudzie Śląskiej²⁶, następnie pracował i katechizował w parafiach: Świętej Marii Magdaleny w Cieszynie, Świętego Urbana w Ustroniu, Świętego Józefa w Świętochłowicach, Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Skoczowie i Świętej Marii Magdaleny w Radlinie²⁷. W duszpasterstwie używał języka niemieckiego²⁸, dzięki czemu za zgodą bp. Stanisława Adamskiego wyjechał do Niemiec²⁹ i tam pozostał do końca swojego życia. Zmarł 18 grudnia 1975 r. w Aachen³⁰.

Razem z ks. Gerardem Mainką został wyświęcony jego kolega rocznikowy – ks. Erwin Socha, urodzony w Gliwicach 2 kwietnia 1911 r. Po plebiscycie rodzina Sochów przeprowadziła się do Chebzia, gdzie mieszkała przy ulicy Polnej 4³¹. Od 1923 r. uczył się w Koedukacyjnym Gimnazjum Komunalnym im. Stanisława

¹⁸ APG, ZAP, Akta ks. Józefa Szuberta, *Kronika parafii Godula*.

¹⁹ APG, ZAP, *Kronika parafialna*, t. 1.

²⁰ APG, ZAP, *Księga kapłanów koncelebrujących*, rps, bez sygn.

²¹ APG, ZAP, Akta ks. Józefa Szuberta, *Kronika parafii Godula*.

²² Śp. Wilhelm Toborek, <https://kloodzko.artlookgallery.com/grobonet/start.php?id=detale&idg=15174> [dostęp: 21 III 2021].

²³ Zob. Archiwum Archidiecezjalne w Katowicach [dalej: AAKat], ZAP, Akta ks. Gerarda Mainki [Mańki], *Curriculum vitae* (1931), sygn. AP 479; por. *Nekrolog ks. Gerarda Mainki*, „Wiadomości Diecezjalne” [Katowickie] 1976, nr 11, s. 260 a.

²⁴ Archiwum Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Katowicach [dalej: AWSS], *Księga alumnów Śląskiego Seminarium Duchownego*, nr 275, rps, bp.

²⁵ Mainka (Mańka) Gerard (1908-1975), w: *Słownik biograficzny duchowieństwa...*, s. 236.

²⁶ J. Górecki, *Parafia św. Józefa w Rudzie Śląskiej. Studium historyczno-pastoralne*, Katowice 2015, s. 100.

²⁷ Zob. Mainka (Mańka) Gerard (1908-1975), s. 236; J. Myszor, *Historia diecezji katowickiej*, Katowice 1999, s. 359.

²⁸ *Represje wobec duchowieństwa górnośląskiego w latach 1939–1956 w dokumentach*, red. K. Banaś, A. Dziurok, Katowice 2003, s. 152.

²⁹ Zob. J. Myszor, *Historia diecezji...*, s. 492; *Rocznik Diecezji Katowickiej 1970*, Katowice 1970, s. 276.

³⁰ Mainka (Mańka) Gerard (1908-1975), s. 235.

³¹ Socha Erwin (1911-1973), w: *Słownik biograficzny duchowieństwa...*, s. 369.

Staszica w Rudzie. Egzamin dojrzałości zdał w czerwcu 1931 r.³² Studia teologiczne odbył na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. W tym samym czasie był alumnem Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie³³. Ks. Erwin odprawił prymicyjną mszę św. w Goduli dwa dni po otrzymaniu święceń – 30 czerwca 1936 r.³⁴, po czym został skierowany do rodzinnej parafii na zastępstwo wakacyjne. Od września 1936 r. posługiwał w kolejnych parafiach: Bożego Ciała w Jankowicach Rybnickich, Matki Bożej Szkaplerznej w Imielinie, Wszystkich Świętych w Pszczynie i Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Świętochłowicach³⁵. Praca w Pszczynie wiązała się również z duszpasterzowaniem w miejscowym więzieniu³⁶. Mimo swoich obowiązków pamiętał o ziemi rodzinnej i odwiedzał godulską parafię, o czym świadczą wpisy ks. Sochy w *Księdze kapłanów koncelebrujących*³⁷. Kolejną placówką była Parafia Świętego Mikołaja w Reptach, gdzie w latach 1948–1957 był administratorem, a od 1957 r. – proboszczem³⁸. Zmarł w Bielszowicach krótko po przejściu na emeryturę, 15 października 1973 r.³⁹ Został pochowany na cmentarzu parafialnym w Reptach.

Trzecim wychowankiem ks. Franciszka Strzyża był ks. Łukasz Globisz. Przyszły kapłan urodził się 18 października 1904 r. w miejscowości Serwiuty (niem. Roselwitz), w powiecie prudnickim. Przed wstąpieniem do Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie⁴⁰ pracował jako stolarz⁴¹. Wcześniej, od 1 września 1928 r. do 22 czerwca 1935 r., przebywał w Daszawce koło Stryja, gdzie uczył się w Małym Seminarium Duchownym, prowadzonym przez księży z Towarzystwa Świętego Franciszka Salezego. Maturę zdał w Stryju, w I Gimnazjum Państwowym im. Marszałka Józefa Piłsudskiego⁴². Z czasów seminaryjnych alumna Globisza zachował się odpis opinii wakacyjnej ks. proboszcza Strzyża, w której napisał: „Kleryk Łukasz Globisz w czasie wakacyjnym był zawsze pobożnym i pilnym w praktykach relig[ijnych], codziennie uczęszczał do mszy i komunii św[iętej] (...). Nigdy nie zauważyłem, żeby czytał niedobre gazety lub książki. Nosił w czasie wak[acji] zawsze sutannę”⁴³.

Po wybuchu II wojny światowej bp Stanisław Adamski udzielił mu święceń prezbiteratu w przededniu Wigilii Bożego Narodzenia – 23 grudnia 1939 r. – w kaplicy kurialnej⁴⁴. Ks. Łukasz pracował w parafiach: Świętego Jana Nepomucena w Przyszowicach, Świętego Józefa w Załężu, Trójcy Przenajświętszej w Popielowie, Świętego Antoniego w Dąbrówce Małej, Świętej Marii Magdaleny w Chorzowie,

³² AAKat, ZAP, Akta ks. Erwina Sochy, *Curriculum vitae* (1931), sygn. AP 773.

³³ AWSS, *Księga alumnów Śląskiego Seminarium Duchownego*, nr 275.

³⁴ APG, ZKP, *Kronika parafialna*, t. 1.

³⁵ Zob. *Socha Erwin (1911-1973)*, s. 369-370; J. Koserczyk, *Kronika Parafii Wszystkich Świętych w Pszczynie*, *Pszczyzna* 2008, s. 233.

³⁶ J. Myszor, *Historia diecezji...*, s. 354.

³⁷ APG, *Księga kapłanów koncelebrujących*.

³⁸ H. Jeziorski, *Kościół i parafie rzymskokatolickie na ziemi tarnogórskiej*, Tarnowskie Góry 2006, s. 54.

³⁹ *Socha Erwin (1911-1973)*, s. 370.

⁴⁰ AWSS, *Księga alumnów Śląskiego Seminarium Duchownego*, nr 392.

⁴¹ *Globisz Łukasz (1904-1960)*, w: *Słownik biograficzny duchowieństwa...*, s. 100.

⁴² AAKat, ZAP, Akta ks. Łukasza Globisza, *Curriculum vitae* (1935), sygn. AP 192.

⁴³ APG, ZAP, Powołania kapłańskie i zakonne, Odpis opinii ks. F. Strzyża do ks. W. Szymbora z 19 X 1937 r., rps, sygn. DP/0.

⁴⁴ *Globisz Łukasz (1904-1960)*, s. 100.

Świętego Józefa w Chorzowie i Nawiedzenia NMP w Mysłowicach-Brzezince⁴⁵. Następnie posługiwał na terenie nowo utworzonej Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego⁴⁶. Ostatnie lata życia spędził w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym Sióstr Boromeuszek w Cieszynie, gdzie zmarł 30 lipca 1960 r.⁴⁷

Po śmierci ks. Franciszka Strzyża w 1942 r. administratorem w Goduli został ks. Alfred Mikusz⁴⁸, a po nim proboszczem został mianowany ks. Józef Szubert⁴⁹. Rok po objęciu =proboszczowskich rządów przez ks. Szuberta wyświęcony został ks. Oskar Hillinger. Przyszedł na świat w Goduli 27 października 1920 r. Po odbyciu studiów teologicznych został wyświęcony we Wrocławiu w Uroczystość Świętych Apostołów Piotra i Pawła, 29 czerwca 1948 r.⁵⁰ Po święceniach został przyjęty do prezbiterium diecezji Passau w Niemczech. Pomimo setek kilometrów odległości ks. proboszcz Szubert odnotował fakt wyświęcenia kolejnego kapłana, który swoje korzenie posiadał w Goduli⁵¹. Na przestrzeni lat przebywał w parafiach diecezji Passau: Świętego Jana Chrzciciela w Vilshofen, Świętego Ruperta w Burgkirchen am Wald, Świętego Michała w Otterskirchen, Świętego Jana Chrzciciela w Neukirchen am Inn, Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Aichavorm Wald. Ostatnią placówką duszpasterską ks. Oskara była parafia w Schwäbisch Gmünd, należąca do diecezji Rottenburg-Stuttgart, gdzie zmarł 2 sierpnia 1982 r.⁵²

Kolejnym kapłanem wywodzącym się z godulskiej parafii był ks. Edward Krusz. Przyszły kapłan, urodzony w Chebziu 14 października 1922 r., doświadczył bolesnych wojennych przeżyć. Młody Edward został zmuszony do wstąpienia w szeregi niemieckiego wojska, skąd dostał się do niewoli amerykańskiej⁵³. Głębokie poczucie patriotyzmu pchnęło go do zaciągnięcia się do wojska polskiego i wzięcia udziału w walkach pod Monte Cassino⁵⁴. Po zakończeniu II wojny światowej wstąpił do Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie. Pobyt w Krakowie został uwieńczony przyjęciem święceń kapłańskich w wieku 29 lat – 24 czerwca 1951 r.⁵⁵ Swoje pierwsze kapłańskie kroki stawiał w parafii Parafii Świętych Antoniego i Wawrzyńca w Wirku, następnie pracował w parafiach: Świętego Antoniego w Rybniku, Matki Bożej Szkaplerznej w Gierałtowicach, Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych w Czechowicach-Dziedzicach,

⁴⁵ Zob. tamże; A. Palion, *Być dobrym jak chleb: 90-lecie Parafii Świętego Antoniego Padewskiego w Dąbrówce Małej*, Dąbrówka Mała 2002, s. 62.

⁴⁶ *Głobisz Łukasz (1904-1960)*, s. 100.

⁴⁷ *Rocznik Diecezji Katowickiej 1970*, s. 290.

⁴⁸ Ks. Alfred Mikusz – urodzony 7 VII 1908 r. w Królewskiej Hucie, wyświęcony 29 VI 1933 r. w Katowicach, administrator w Goduli w latach 1942–1947, zmarł 8 XII 1977 r. w Chorzowie – *Mikusz Alfred (1908-1977)*, w: *Słownik biograficzny duchowieństwa...*, s. 258.

⁴⁹ Ks. dr Józef Szubert – urodzony 21 II 1906 r. w Ostrzeszowie, wyświęcony 29 VIa 1933 r. w Katowicach, proboszcz w Goduli w latach 1947–1973, kanonik honorowy Kapituły Katedralnej w Katowicach, zmarł 2 II 1973 r. w Goduli – *Szubert Józef (1906–1973)*, w: *Słownik biograficzny duchowieństwa...*, s. 396-397.

⁵⁰ Zob. APG, ZKP, *Kronika parafialna*, t. 1; Archiv des Bistum Passau [dalej: AdBP], *Persönliche Akten des Pristers Oskar Hillinger* (ohne Unterschrift).

⁵¹ APG, ZKP, *Kronika parafialna*, t. 1.

⁵² AdBP, *Persönliche Akten des Pristers Oskar Hillinger* (ohne Unterschrift).

⁵³ J. Bugajski, *Z dziejów Boruszowic*, Tarnowskie Góry 2003, s. 43.

⁵⁴ Tamże.

⁵⁵ K. Zaborowska, *Księża absolwenci WŚSD (1923-2004)*, w: *Wyższe Śląskie Seminarium Duchowne (1924-2004)*, red. J. Kupny, Katowice 2004, s. 540.

Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Brzozowicach-Kamieniu oraz Serca Pana Jezusa i Matki Bożej Fatimskiej w Strzybnicy⁵⁶. Z polecenia Kurii Biskupiej w Katowicach został w 1961 r. rektorem parafii Matki Bożej Bolesnej w Boruszowicach⁵⁷. Z oddaniem angażował się w utworzenie nowej parafii, jednocześnie współpracując z wiernymi. Zmarł po ciężkiej chorobie 25 czerwca 1969 r. i został pochowany na cmentarzu parafialnym w Strzybnicy⁵⁸.

Sześć lat po święceniach ks. Edwarda Krusza odbyły się w Goduli podwójne prymicje. Pierwszym prymicjantem był ks. Hugo Doleżyk, urodzony 21 lutego 1934 r. w Orzegowie⁵⁹. Święceń kapłańskich udzielił mu bp Franciszek Jop w Opolu 23 czerwca 1957 r. Swoje prymicje w asyście ks. proboszcza Józefa Szuberta odprawił w Goduli w niedzielę, 30 czerwca 1957 r.

Tego samego dnia – 23 czerwca 1957 r. – we Włocławku został wyświęcony drugi godulski parafianin – ks. Andrzej Krzymyżek MIC⁶⁰. Przyszły kapłan przyszedł na świat w Goduli 1 stycznia 1928 r. W szkole średniej został powołany do pomocniczej niemieckiej służby wojskowej. Jako nastolatek doświadczył wojennej codzienności: „W ostatnich miesiącach wojny tułaliśmy się po całych Niemczech, pieszo lub na rowerach. Nastął prawdziwy bałagan. Koniec wojny zastał mnie w Czechosłowacji, w Pardubicach, dokąd zostałem powołany już do prawdziwego wojska. Niewoli na szczęście uniknąłem”⁶¹.

W 1949 r. Andrzej Krzymyżek wstąpił do Zgromadzenia Księży Marianów, gdzie przyjął święcenia kapłańskie z rąk bp. Antoniego Pawłowskiego – ordynariusza diecezji włocławskiej. Dwa dni później, 25 czerwca 1957 r., odprawił w Goduli mszę św. prymicyjną, w czasie której kazanie wygłosił ks. Zygfryd Strzelecki⁶². W 1970 r. został mianowany zastępcą prowincjała Prowincji Polskiej Marianów, a już po roku za zgodą przełożonych wyjechał do Brazylii. Misyjną działalność prowadził głównie w Kurytybie, w stanie Parana, skąd starał się rozszerzać na całą Brazylię kult Miłosierdzia Bożego. Wówczas został tam przełożonym nowo utworzonej prowincji marianów. Pomimo licznych obowiązków, wynikających z pełnionej funkcji, wybudował ośrodek Bożego Miłosierdzia w Kurytybie. W styczniu 2006 r. został zwolniony z pełnionych obowiązków i jako emeryt zamieszkał w parafii Świętej Rodziny w Kurytybie. Czas wolny poświęcił na tłumaczenie książek na język portugalski, zwłaszcza z pozycji poświęconych tematyce Miłosierdzia Bożego⁶³. 23 czerwca 2007 r. obchodził złoty jubileusz kapłaństwa. Z racji swojego wieku nie przybył do Goduli, gdzie została odprawiona w jego intencji msza św.⁶⁴ Zmarł 26 listopada 2014 r. Został pochowany w umiłowanej przez siebie Kurytybie, której poświęcił swoje kapłańskie życie⁶⁵.

⁵⁶ Zob. Krusz Edward (1922-1969), w: *Słownik biograficzny duchowieństwa...*, s. 184.

⁵⁷ Zob. J. Bugajski, *Z dziejów Boruszowic*, s. 43; P. Górecki, *Parafie i kościoły diecezji gliwickiej*, Gliwice–Opole 2017, s. 167; H. Jeziorski, *Kościół i parafia...*, s. 41.

⁵⁸ J. Bugajski, *Z dziejów Boruszowic*, s. 46.

⁵⁹ *Rocznik Kościelny Śląska Opolskiego 1959*, Opole 1959, s. 202.

⁶⁰ Ks. Andrzej Krzymyżek MIC, w: *Polscy misjonarze w świecie*, t. 2: *Ameryka Łacińska, Karajby i Kanada*, red. D. Cichy, W. Kluj, J. Różański, K. Szymczycha, Górna Grupa 2015, s. 120-121.

⁶¹ A. Krzymyżek, *Złoty jubileusz ks. Andrzeja Krzymyżka*, „Janowy Głos. Pismo Parafii Ścięcia Świętego Jana Chrzcziciela w Goduli” [dalej: JG], 9 (2007), nr 6, s. 8.

⁶² APG, ZKP, *Kronika parafialna*, t. 1.

⁶³ A. Krzymyżek, *Złoty jubileusz...*, s. 9.

⁶⁴ APG, ZKP, *Kronika parafialna*, t. 3, mps, sygn. KP/3, s. 8.

⁶⁵ *Krzymyżek Andrzej MIC (1928-2014)*, w: *Zeszyty biograficzne duchowieństwa katolickiego na Śląsku XIX-XX*, red. D. Bednarski, Katowice 2017, s. 86.

Kapłanem wyświęconym w latach 50. XX w. w Goduli był również ks. Norbert Łukaszczyk. Przyszły duchowny urodził się w Goduli 26 kwietnia 1934 r. Dzieciństwo i młodość spędził w rodzinnej parafii. Ten okres był naznaczony w parafii posługą wspomnianych już trzech proboszczów: ks. Strzyża, ks. Mikusza i ks. Szuberta. Młody ministrant Norbert Łukaszczyk uczestniczył w pogrzebie ks. proboszcza Strzyża⁶⁶. Po latach ciepło wspominał dom rodzinny: „Ponieważ nie mieliśmy siostry, wszystkie obowiązki domowe spadły na chłopaków, z którymi mama musiała się użerać. Rodzice jednak dbali o to, by styl wychowawczy był oparty o tradycje chrześcijańsko-narodowe. Specyfiką domu było niesamowite zamiłowanie do śpiewu i muzyki”⁶⁷.

W 1953 r. podjął decyzję o wstąpieniu do Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie. Niestety z powodu zbyt dużej liczby kandydatów nie został tam przyjęty. W związku z tym proboszcz, ks. Józef Szubert, polecił wówczas Norbertowi Łukaszczykowi skierować się do Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu, gdzie został immatrykulowany i rozpoczął formację przygotowującą do prezbiteratu. Święceń kapłańskich udzielił mu kard. Bolesław Kominek 15 czerwca 1958 r.⁶⁸ Tydzień później – 22 czerwca 1958 r. – w Goduli odbyły się kolejne prymicje, podczas których homilię wygłosił ks. Józef Foltynowicz⁶⁹. Pierwszą placówką ks. Norberta była parafia Świętej Jadwigi w Złotoryi, skąd został przeniesiony do parafii Świętego Krzyża w Strzelinie. W 1966 r. przełożeni zlecili mu zorganizowanie nowej parafii – Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Kuropatniku. Dzięki wzorowej współpracy z parafianami dokonał w latach 1997–2003 rozbudowania parafialnego kościoła⁷⁰. Od 1966 r. nieprzerwalnie przebywa w parafii w Kuropatniku – od 2009 r. jako emeryt. Jego kapłańskie oddanie zostało uhonorowane przez papieża Jana Pawła II, który mianował ks. Norberta kapłanem honorowym Jego Świątobliwości. W roku złotego jubileuszu kapłaństwa ks. prałat Norbert Łukaszczyk przewodniczył sumie odpustowej w Goduli⁷¹.

Historia każdej parafii związana jest z duszpasterzami, którzy w niej pracowali. Nie powinno się jednak zapominać o tych duchownych, którzy w parafii wzrastali. To właśnie parafia niejednokrotnie miała duży wpływ na wybór drogi kapłańskiej. Jubileusz 150-lecia kościoła parafialnego w Goduli, przypadający 14 listopada 2021 r., niech będzie pretekstem do przypomnienia sylwetek księży pochodzących z parafii lub związanych z nią, z których każdy zapisał się na kartach własnej historii życia i wspólnoty parafialnej.

⁶⁶ N. Łukaszczyk, *50 lat kapłaństwa*, JG 10 (2008), nr 6, s. 8.

⁶⁷ Tamże.

⁶⁸ Tamże.

⁶⁹ APG, ZKP, *Kronika parafialna*, t. 1.

⁷⁰ N. Łukaszczyk, *50 lat kapłaństwa*, s. 9.

⁷¹ APG, ZKP, *Kronika parafialna*, t. 3.